

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Episcopi à synodis provincialibus missi ad synodos Diœcesean, vel ad Oecumenicas, sua & mandata jurisdictione utebantur. Legati dicuntur in Conciliis Africanis, in Aquileiensi, & alibi. In synodo ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

curatoribus, vel potius Legatis provincialibus à Synodo Romana & Pontifice missis tantus honor habitus est, dubitandum non est quin Legatis mandata sibi jurisdictione pontificia fungentibus integra dignitas olim in synodis conservata fuerit. Quod obtinuisse videbimus non solum in Conciliis Oecumenicis, sed etiam in Conciliis provincialibus & dicecesanis. Discrimen horum Legatorum ex eo proficiscitur, quod isti magistratu quodam funguntur, & vices Pontificis gerunt in jurisdictione exercenda; illi vero nulla jurisdictione instructi, Legatis provincialibus respondent.

VIII. Frustra ergo sunt Novatores, qui hoc Legatorum discrimine non animadvertendo, eorum jura & dignitatem foedè permittentes, Concilij Carthaginensis præjudicio Legatos quoscunque Romanæ Ecclesiæ Metropolitæ postponendos ex jure veteri censent. Licet autem concoquere non possint excogitatas à viro eruditissimo ad rem istam explicandam voces, scilicet Legatos cathedraticos, & personam Papæ agentes, & judicariam, attamen verbis à jure ipso petitis, quæ ad hujus difficultatis interpretationem attulimus, eos nullo negotio cessuros existimo. Neque verò tantum illis indulgendum censo, quantum vir ille eruditissimus concedere videtur: qui Legatos Conciliorum præfides in Conciliis Oecumenicis tantum agnoscit, non autem in particularibus, ita ut consensus prærogativam à Conciliorum conditione, non autem à legationis discrimine, potissimum trahere videatur. Mihi verò certum est, non solum in Conciliis Oecumenicis, sed etiam in aliis extraordinariis, Legatos Romanæ Ecclesiæ jus illud obtinuisse, ex Concilio Sardicensi.

18. Card. Peronius Repl. c. 40.

CAPVT III.

Synopsis.

I. Episcopi à synodis provincialibus missi ad synodos Diceceson, vel ad Oecumenicas, sua & mandata jurisdictione utebantur. Legati dicuntur in Conciliis Africanis, in Aquileiensi, & alibi. In synodo Ephesina, Legati dicti absentium Episcoporum Vicary.

II. In Legatis hujus generis emicuit olim auctoritas Romana sedis, Eorum discrimen à Legatis synodorum provincialium.

III. Inquiritur an Legati Romani præfuerint Conciliis Oecumenicis. Ostenditur Corduba Episcopus præfuit Nicæno, unà cum Presbyteris Vitone & Vincentio.

IV. Legatione Romani Pontificisungebatur. Quod probatur non solum argumentis, sed etiam testimonio Eusebii, apud Gelasium Cyzicenum, cujus meminit Photius.

V. Legatio Ossii deest in editione Eusebii vulgata, & in ea qua relata est à Socrate, Theodoretus & Sozo-

menus solos Vitonem & Vincentium Legatos Romani Pontificis agnoscunt. Distinctio Legatorum in externos & internos non satisfaci.

VI. Locus Eusebii mutilus in codice quem Socrates sequebatur. Labes illa manifesta, qua collato Gelasii codice facile deprehenditur.

VII. Alio quoque argumento id ipsum ostenditur, nimirum auctoritate Nicetæ Choniatis, qui Episcopum urbis regie apud Eusebium explicat de Metrophane Episcopo Constantinopolitano.

VIII. Sozomenus emendatus, qui Vitonem & Vincentium Julij Episcopi Romani Legatos fuisse scripsit. Rejicitur Cardinalis Perronij conjectura, qua tamen viam aperit ad veram emendationem, qua indicatur.

I. **A**LID Legatorum genus in Concilio reperitur, qui mandata sibi jurisdictione utuntur, in iis articulis quorum causâ legatio illis imposita est. Hi sunt Episcopi quos provinciarum synodi ad Dicecesana Concilia, quæ vulgò *Nationalia* dicuntur, vel etiam ad Oecumenica mittere consueverunt. Etsi enim indubitatum sit Episcopis illis jus suffragij competere, attamen injuncta legatio id præstat, ut non solum sua, sed etiam aliena, id est, totius provincie auctoritate instructi, de rebus in synodo propositis decernant. Quare cum ceteris illis intersint non tantum suo sed etiam provincie nomine, inde illis datum est Legatorum nomen, ut constat ex Concilio Carthaginensi: *Singulis quibusque annis Concilium convocetur: ad quod omnes provincie, quæ primas sedes habent, de Conciliis suis binos, aut quantos delegerint, Episcopos Legatos mittant.* Vnde passim occurrunt in Conciliis Carthaginensibus Legati provinciarum Numidie, Mauritanie, Byzacene, & Tripolitane: qui porrectis legationis sue literis, iisque recitatis, & in acta redactis, à Concilio admittebantur, ut patet ex Concilio anni quadringentesimi tertij. Enimvero quia plerumque accidebat ut mandatis fines quidam Legatis præscriberentur, quos excedere piaculum ducerent, constitutum fuit anno c. d. v. in altera Carthaginensi synodo *ut libera legatio ab omnibus provinciis ad Concilium dirigeretur.* Hujus autem vocis usus non in Africa sola obtinuit, sed passim quoque in ceteris Occidentis Ecclesiis; quemadmodum docet Ambrosius in epistola synodica Concilij Aquileiensi ad Gratianum, cui *ex omnibus provinciis Occidentalibus missos adfuisse Legatos scribit;* inter quos Constantius & Iustus Legati Gallorum in actis referuntur, qui Episcoporum Gallicanorum provincie Viennensium & Narbonensis primæ & secundæ vices gerebant, eorumque præsentiam supplebant, ut fatetur Aquileiense Concilium. Quamvis in Ephesina Synodo Legatorum nomen ad Vicarios

Concil. Carth. lib. 4. c. 1. Concilium Ep. sup. 1. c. 1. Conc. Carth. lib. 4. c. 1.

Colleb. lib. c. 71.

Epistola Concilii ad Episcopos Galliarum.

Vicarios absentium restringatur: ubi Philip-
pus Presbyter ait Concilium illud consti-
tum fuisse ex Episcopis Ecclesiæ Orientalis
& Occidentalis, qui aut præsentibus aderant
ipsi, aut per Legatos.

II. In Legatis hujusce generis emicuit
olim amplissima Romanæ sedis dignitas &
auctoritas; quæ Legatorum suorum minist-
rio Synodis Oecumenicis præfuit, hæreses
profligavit, hæreticos proscripsit, canones
de disciplina ecclesiastica unâ cum ceteris
Episcopis ad Concilia evocatis decrevit. In
eo autem conveniunt Legati Romanæ sedis
cum reliquarum Ecclesiarum Legatis, quod
Romani Pontificis, à quo mituntur, vices
agunt, & integram ipsius dignitatem atque
auctoritatem repræsentant; quemadmodum
ceteri Legati suarum provinciarum præsen-
tiam & suffragia exhibent. Sed in eo maxi-
mè differunt, quod Romani ea jurisdictione
aucti sunt quæ illis legatione dempta non
competeret; cum provinciarum Legati suo
nomine suffragia ferre possent in synodis, etsi
legatione destituerentur. Sed Paschasius &
Lucentius Episcopi, multò minùs Bonifa-
cius Presbyter, Concilio Chalcedonensi
non præfuerunt, neque jure relationis & suf-
fragij prærogativa usi forent, nisi ob legationem
à Leone injunctam, qui jurisdictionem
suam illis ad Eutychem confodiendum in
synodo mandavit.

III. Quoniam verò magna contentione
certatur an primum locum in Synodis Oecu-
menicis Legati Romani obtinuerint, non
alienum erit ab instituto, quæ ad rem istam
pertinentia aliquando observavimus; brevi-
ter & dilucidè promere. Primus pugnae gra-
dus in Synodo Nicæna, quæ ex orbe Chri-
stiano à Constantino coacta, Orientalium
Episcoporum frequentissimo numero cele-
brata est, ex Italia verò & remotioribus Oc-
cidentis partibus Legati tantum adfuerunt.
Huic sanctissimo & celeberrimo coetui
Osium Episcopum Cordubæ præfuisse fa-
tentur omnes; post Athanasium; qui eum
ducem & antesignanum synodorum fuisse
docet, & ab Arrianis Præsidentem synodorum
appellatum. Quod etiam demonstratur è
Socrate; qui Athanasij Synodicum secutus,
Episcoporum insignium qui synodo inter-
fuerant nomina recensens, ab Osio Episcopo
Cordubæ, Vitone & Vincentio Presbyteris,
auspicatur; quibus subjungit Alexandrum
Ægypti, Eustathium Antiochiæ, & Maca-
rium Hierosolymorum Episcopos; eodem
ordine in recensendis Episcopis illis servato
quem Nicæni canones Romanæ, Alexan-
drinæ, Antiochenæ, & Hierosolymitanæ
sedi assignarunt. Primus denique Concilio

Tom. II.

subscribit Osius, cum Vitone & Vincentio
Romanæ Ecclesiæ Presbyteris.

IV. Sed probandum nobis incumbit
Osium legatione Romani Pontificis in hac
synodo functum. Sanè si argumentis agere-
tur, difficultas ista uno verbo confici posset.
Cum enim è Synodico Athanasij habeamus
Vitonem & Vincentium Romanæ Ecclesiæ
Presbyteros Ægypti & Orientis Patriarchis
prælatos, (quod alio jure niti non poterat
quàm jure legationis illis à Romano Pontifi-
ce imposita; ut sedium jura in eadem synodo
confirmata; illibata servarentur) nemo
absque pervicacia negare poterit quin
Osius Occidentalis Ecclesiæ Episcopus eo-
dem legationis jure & Patriarchis & Roma-
nis Presbyteris prælatus fuerit. Alioquin il-
lud quoque absurdum sequeretur, Alexan-
drinum Episcopum non secundum locum sibi
juxta mores antiquos decretum, sed ter-
tium occupasse, si Osio legationis Romanæ
dignitas adimatur. Donec ergo judicio syno-
di Nicæni aut Constantini delegatione do-
ceatur Osio delatam fuisse *apostoliam*, necesse
est ut ejus dignitatem à legatione Pontificis
& Synodi Occidentalis accersamus; præfer-
tim cum id quod asserimus docuerit olim
Eusebius, juxta fidem Gelasij Cyziceni, qui
circa annum **CDLXXX** acta Concilij Nica-
ni collegit. Hic enim auctor ex tertio libro
Eusebii de vita Constantini se ista ad ver-
bum transcripsisse profitetur. *Ipse ex Hispanis
valde celebratus Osius, obtinens locum magna
Romæ Episcopi Silvestri, cum Presbyteris Romæ
Vitone & Vincentio, cum plurimis aliis conside-
bat. Urbis autem illius quæ nunc imperat Episco-
pus, Metrophanes nomine, propter senectutem
non adfuit; ipsius verò Presbyteri qui aderant,
ejus locum supplere; quorum unus erat Ale-
xander, qui urbis episcopatum post Metrophanem
adeptus est.*

Vide Valesij Notas
ad So. rat. lib. 1.
c. 35.

Gelasij Cyzic. lib.
2. c. 5.

*Αὐτὸς τὸ Σπανδὸν ὁ πᾶν Ῥωμῶν ὁ
Ὀσίθ, ἐπέχον ἐ τὸν τόπον ἔ τῆς μεγίστης Ῥώμης
ἐπιστοπὸν Σιλβέστρου, αὐτὸν ἀρεσβυτέροισι Ῥώμης
Βίτανι ἔ Βικετίῳ τοῖς πολλοῖς ἀμα συνεδρεύων.
τῆς τε αὐτῶ βασιλευδότης πόλεως ὁ μὲν ἀρεσβυτέρος,
Μητροφάνης τὸ νομα, διὰ γῆρας ὑπέροι ἀρεσβυτέ-
ροι ἢ αὐτῶ παρόντες τὸ αὐτῶ ἔξω ἐταχεν. ἂν ὁ
εἰς Ἀλέξανδρον. ἰὼ ὁ μετ' αὐτῶν ἐπίσκοπος τῆς
αὐτῆς γερῆς πόλεως. Ne quis autem suspice-
tur editioni Gelasij Cyziceni per impostu-
ram à nostris, qui opus illud è Bibliotheca
Vaticana & ex altero codice Constantino-
politano publicarunt, pericopam illam in-
sertam fuisse, præstò aderit Photius Patriar-
cha Constantinopolitanus, vir quidem mul-
tiplicis lætionis & erudita; sed amaro in
Pontifices animo, atque auctor schismatis
Orientalium. Hic ergo testatur à se perfecta
Concilij Nicæni acta à Gelasio Cyziceno*

Photius in Biblio-
theca c. 89.

B

ref. fol.
41.
fol. 65.
fol. 118.
fol. 124.

Idem deliquit
in
Mansu. ad
fol.

Idem deliquit
in
Mansu. ad
fol.

Idem deliquit
in
Mansu. ad
fol.